

MÉS INFORMACIÓ

[https://www.elperiodico.com/article/772/per-pettersen-sempre-mha-fascinat-com-les-](https://www.elperiodico.com/article/772/per-pettersen-sempre-mha-fascinat-com-les-petites-coses-poden-provocar-un-gran-canvi)

[petites-coses-poden-provocar-un-gran-canvi](https://www.elperiodico.com/article/772/per-pettersen-sempre-mha-fascinat-com-les-petites-coses-poden-provocar-un-gran-canvi)

<https://www.nuvol.com/lilibres/lunivers-pettersen-40383>

BIBLIOTECA | ALPICAT
SANT BARTOMEU

Biblioteques
Públiques
de Catalunya

Avinguda del Parc, 280
Espai La Lluna
ALPICAT
Whatsapp 606 12 78 33

A/e:

biblioteca@alpicat.cat

Web:

<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:

<http://argus.biblioteques.gencat.cat>

<http://atena.biblioteques.cat>

HORARI

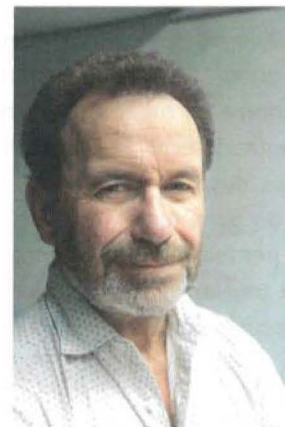
De dilluns a divendres de 8:30 a 20:30

Bústia exterior de retorn de préstec

Ens trobem el dia:

6 de març de 2025, 19h.

Moderador: Jordi Souto

PER PETTERSON

Sortir a robar cavalls

Oslo, 1952

Per Petterson és considerat un dels autors noruecs més destacats de l'actualitat. Amb una obra traduïda a més de cinquanta llengües, Petterson explora als seus llibres la fragilitat de l'ésser humà, la soledat i la memòria, amb la presència recurrent de les relacions i els conflictes familiars. Abans del seu debut literari amb la col·lecció de relats *Aske i munnen, sand i skoa* (*Cendra a la boca, sorra a les sabates*, 1987), havia treballat uns quants anys com a obrer, llibreter i traductor. El 1991, poc després de publicar la primera novel·la, va patir una tragèdia familiar en què van morir els seus pares, el seu germà i la seva neboda en un incendi del ferri en el qual viatjaven. Aquest tràgic succés marca la seva obra, formada per vuit novel·les i dos llibres de relats. L'autor ja havia estat reconegut amb diversos guardons, però és el 2003, amb la novel·la *Sortir a robar cavalls* (Club Editor, 2016, i Libros del Asteroide, 2022) que conquereix els lectors i diversos guardons literaris d'arreu del món. Entre les obres traduïdes al català i al castellà trobem *Cap a Sibèria* (Club Editor, 2011), *Maleeix el riu del temps* (Club Editor, 2009, i Literatura Random House, 2010), amb el qual va guanyar el Premi de Literatura del Consell Nòrdic, *Homes en la meva situació* (Club Editor, Libros del Asteroide, 2020) i *M'hi nego* (Club Editor, 2022), un commovedor relat sobre el pas del temps, l'amistat i la vulnerabilitat.

Club de Lectura - Biblioteca Sant Bartomeu

Sortir a robar cavalls ha estat traduïda a una cinquantena de llengües i és considerada una de les grans obres de la literatura contemporània noruega. El seu autor és un home de mirada somrient, atent i amable, voraç com a conversador i depuradament precís a l'hora d'escriure: Per Petterson. El 1990, poc temps després de debutar en l'àmbit literari, és colpejat per una tragèdia on pare, mare, un germà i una neboda moren en l'incendi d'un ferri. La pèrdua, el dolor i el record marquen tota la seva obra posterior, en una trajectòria que ha quedat reconeguda aquest darrer agost amb el màxim reconeixement literari noruec al conjunt de l'obra, l'Aschehoug Prize.

Tretze anys després de ser publicada al seu país, *Sortir a robar cavalls* arriba al català de la mà de Club Editor. Natura i vida es fonen en una escenografia convertida en paisatge i en emoció, travessada pels records i per l'austeritat d'una vida contemplativa i solitària. Aquest, en essència és el do de Petterson: convertir el silenci en matèria primera d'una literatura que colpeja, que remou i que contínuament fa preguntes. Trond T. Sander, el narrador i protagonista de la novel·la, abandona la ciutat per passar els últims anys de vida en una cabana aïllada, en un bosc a l'est de Noruega. "La contemplació del passat i provar de ser honest per primera vegada en la vida amb allò viscut podríem dir que és un hàbit molt noruec", afirma.

Narrada en primera persona, l'obra –reconeguda com el llibre de l'any en publicacions com The New York Times, Time o Entertainment Weekly– rememora un estiu d'infantesa on dos nens sembla que reproduïxin els conflictes dels adults, sense ni tan sols sospitar-ho. Al capdavant, és un cara a cara amb les emocions viscudes. "Seure, estar sol i pensar: així és quan et pots admetre a tu mateix –afegeix–. És una experiència vital molt honesta, de la mateixa manera que, com a escriptor, sempre m'exigeixo arribar a la veritat", detalla. "Ser versemblant és una cosa molt important, en aquest llibre i tots els altres. Però això no implica que calgui saber tota la veritat".

Petterson treballa a partir de la precisió, de no dir mai més d'allò que és necessari per mantenir el pes de la trama. "No cal arreglar la matèria, ni disfressar-la. Això sí, cal ser molt legal amb la teva feina i amb les emocions que hi ha, perquè si no, no estaries fent literatura, ni art. Semblarà literatura, però no ho serà", alerta. *Sortir a robar cavalls* n'és un gran exemple: "és un llibre per sentir". L'autor noruec crea una narració fascinant a partir d'una atmosfera molt concreta, i lluny del barroquisme. "Creu-me: no ho trio. El que escric és exactament com sé escriure", confessa, sense sonar pretensions. "Quan començo un llibre no sé mai què estic a punt d'escriure. Començo en una cantonada i espero, tot desitjant que arribi el millor".

Aquest detall d'arquitectura literària acaba passant totalment desapercebut per al lector,

perquè un dels mèrits de Petterson és fer que la narració llisqui de manera natural, malgrat els canvis temporals. "No tinc res planejat", la història arriba, simplement. "Si em ve alguna cosa important al cap i estic escrivint, em dic a mi mateix que l'haig de posar, immediatament. Que no haig d'esperar, ni guardar-la per després", confessa. "I és quan me n'adono, de sobte, que ha arribat, sense planejar-ho". L'autor noruec rep el text com si ell mateix fos un lector: "Sempre poso totes les cartes sobre la taula, no em guardo res. Un dels meus principis és no saber mai res més del que sap el lector".

"Un cop escrits els capítols 2 i 3 –els primers que vaig fer–, em vaig haver d'aturar", explica. "Em preguntava qui estava escrivint la història realment. I vaig esperar, fins que va arribar la solució". El narrador apareix en un paràgraf que figura que és escrit per un personatge d'una altra novel·la. "Aquest fragment és el que em fa adonar que qui ho explica tot ha de ser una persona d'edat avançada". Un procediment que resulta molt característic de totes les seves novel·les, on hi ha una teranyina que les uneix. "Són obres completament autònomes, però tenen contínues imbricacions". És el cas, per exemple, de *Maleeixo el riu del temps*, que explica la història d'un fill d'una quarantena d'anys en ple divorci i en un moment de gran feblesa que fa companyia a la seva mare, amb càncer, però una força salvatge. Més tard, *Cap a Sibèria* explica la història d'una dona que el lector no relaciona amb aquella, però que ho és.

L'obra de Petterson és com un organisme amb expansions, on cadascuna d'aquestes expansions és una novel·la. Si les agafes juntes, formen un cos, malgrat que en un principi costi de reconèixer. Com si es fes real una de les frases del llibre: "No hi havia res al món que em fes més por que convertir-me en aquella figura del quadre de Magritte que es mira al mirall i només es veu el clatell, una vegada i una altra". Potser el símbol d'allò que és fer-se gran. "És una imatge que fa por. Em vaig adonar que aquest quadre és una cosa terrorífica perquè ens interpel·la. Fa por perquè parla de tu, perquè la cosa més terrorífica que hi ha és mirar al mirall i no veure't a tu mateix". La por de fer, constantment, la pregunta: *soc jo?* "Era una imatge que lligava molt amb els sentiments del llibre", i *Sortir a robar cavalls* és ple de subtileses on l'atenció tant és en allò dit, com en allò no dit.

"Si penses en la vida d'un home i en quanta estona d'aquesta vida ha estat dialogant, t'adonaràs que és molt poca. Però, quanta estona ens passem sense dir res? Molta!", exclama. "El no dit és molt, és molt transcendent i ocupa una part molt important a la vida". Per això és tan important el silenci, i saber-lo fer bé. Així com saber-lo interpretar sense que hi hagi pèrdues. Com si fos tant important el pas de nen a adult –un dels grans temes de la literatura – com el pas d'adult a vell. I que això fos important, fos una manera de contemplar, fos subtil i fos una dosi d'altíssima literatura.

Esteve Plantada
naciodigital.cat